

Uslovi za osiguranje od odgovornosti drumskog prevoznika za štete na pošiljkama robe primljenim na prevoz u drumskom transportu

I UVODNE NAPOMENE

Član 1.

(1) Pojedini izrazi u ovim Uslovima za osiguranje od odgovornosti drumskog prevoznika za štete na pošiljkama robe primljenim na prevoz u drumskom transportu (u nastavku teksta: Uslovi) imaju sledeća značenja:

1. **osiguravač** – Generali Osiguranje Srbija a.d.o. s kojim je zaključen ugovor o osiguranju;
2. **ugovarač osiguranja** – lice koje s osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju;
3. **osiguranik** – drumski prevoznik, koji je fizičko ili pravno lice registrovano u skladu sa propisima za vršenje delatnosti drumskog prevoza;
4. **korisnik osiguranja** – lice koje je ovlašćeno za raspolaganje robom, koje ima pravo na naknadu štete, a to može biti pošiljalac ili primalac u skladu sa Zakonom o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju i CMR konvencijom;
5. **pošiljalac** – lice koje na osnovu ugovora o prevozu predaje robu (stvari) na prevoz u mestu otpreme;
6. **primalac** – lice ovlašćeno da u mestu opredeljenja primi robu (stvari) predatu na prevoz;
7. **mesto otpreme** – mesto u kome započinje ugovoreni prevoz robe (stvari);
8. **mesto opredeljenja** – mesto završetka ugovorenog prevoza robe (stvari);
9. **premija** – iznos koji se plaća za osiguranje na osnovu ugovora o osiguranju;
10. **polisa** – isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju;
11. **SDR (Special Drawing Rights – specijalna prava vučenja)** – posebna obračunska jedinica Međunarodnog monetarnog fonda (član XV Statuta Fonda).
12. **osigurani slučaj** – budući, neizvestan i nezavisan štetni događaj koji ima za posledicu nastajanje štete čiju bi nadoknadu mogao zahtevati korisnik osiguranja u skladu sa ovim uslovima;
13. **franšiza** – deo štete koji prema ugovoru o osiguranju pada na teret osiguranika;
14. **vozarina** – cena prevoza;
15. **vozilo** – motorno vozilo namenjeno prevozu stvari (tereta), bilo da je reč o teretnom vozilu bez prikolice ili sa prikolicom, vučnom auto-vozu, tegljaču sa poluprikolicom (prikolica/poluprikolica je sastavni deo vozila). Motorno ili priključno vozilo mora biti registrovano za prevoz tereta u skladu sa propisima

države u kojoj vlasnik motornog ili priključnog vozila ima sedište;

16. **sopstveno vozilo** – vozilo čiji je vlasnik osiguranik ili vozilo koje je osiguranik iznajmio ili uzeo na lizing na dugi rok, što se potvrđuje odgovarajućim ugovorima;
17. **tovarni list** – dokaz o sklopljenom ugovoru o prevozu, koji sadrži sve potrebne podatke (o pošiljci, ceni prevoza i drugim uslovima prevoza u skladu sa Zakonom o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju i CMR konvencijom);
18. **pošiljka robe** – jedan ili više predmeta i/ili pakovanja/pojedinačnih paketa koji sadrže ove predmete, za čiju je vrstu i količinu data specifikacija na tovarnom listu ili u prodajnom dokumentu ili u otpremnici i koji se pod istim transportnim dokumentom prevoze iz mesta slanja u određeno mesto na osnovu ugovora o prevozu;
19. **tovarni prostor** – prostor u vozilu konstrukcijom predviđen za smeštaj robe tokom transporta i uobičajeno odvojen od vozačke kabine;
20. **havarijski komesar** – stručno lice koje preuzima prijavu štete i nepristrasno utvrđuje njeno postojanje i obim;
21. **vidljiva šteta** – šteta koja je uočljiva dužnom pažnjom pri uobičajenom pregledu prilikom preuzimanja robe (stvari) na prevoz, odnosno prilikom isporuke;
22. **domaći drumski saobraćaj** – prevoz robe (stvari) koji se od mesta otpreme do mesta opredeljenja obavlja na teritoriji Republike Srbije (bez Kosova i Metohije);
23. **međunarodni drumski saobraćaj** – prevoz robe (stvari) kod kojeg se mesto otpreme i mesto opredeljenja nalaze u različitim državama od kojih je bar jedna potpisnica CMR konvencije;
24. **Konvencija o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR)** – na snazi od 2.7.1961. godine, sa izmenom i dopunom u vidu protokola od 28.12.1980. godine (u daljem tekstu: CMR konvencija);
25. **Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju** (Sl. list SRJ br. 26/95 i Sl. list SCG br. 1/2003 – Ustavna povelja) – u daljem tekstu: Zakon.

II OSNOVNE ODREDBE

PREDMET OSIGURANJA

Član 2.

- (1) Predmet osiguranja je ugovorna odgovornost osiguranika kao drumskog prevoznika u skladu sa odredbama Zakona

- i CMR konvencije za dokazan potpun ili delimičan fizički gubitak, oštećenje ili uništenje i zakašnjenje u isporuci robe (stvari) stvarno preuzete na prevoz uz odgovarajuće prevozne isprave ili ugovor o prevozu i uz naplatu vozarine od trenutka preuzimanja do trenutka isporuke, u obimu i uz pokrića određena odredbama ovih uslova i onoga što je ugovoreno u polisi.
- (2) Pokriće za zakašnjenje u isporuci robe (stvari) važi isključivo za teret koji na osnovu pismene prevozničke isprave osiguranik faktički preuzme na prevoz prevoznim sredstvima osiguranim u skladu sa ovim uslovima. Smatra se da postoji zakašnjenje u isporuci kada roba nije isporučena u ugovorenom roku ili ako rok nije ugovoren, kada stvarno trajanje prevoza prelazi vreme koje se može razumno priznati jednom urednom prevozniku uzimajući u obzir konkretne okolnosti, a posebno, kod prevoza komadnih pošiljki, vreme potrebno za utovar i slaganje čitave pošiljke na uobičajen način. Osiguranje se ne odnosi na štetu do koje je došlo usled prekoračenja roka isporuke, koju su osiguranik ili lice koje radi u njegovo ime mogli da spreče pridržavajući se carinskih, saobraćajnih i bezbednosnih propisa. Osiguranje u ovom slučaju važi samo ako naručilac prevoza dokaže da je pretrpeo finansijski gubitak/štetu zbog kašnjenja robe u isporuci. Osiguranje se ne odnosi na ugovornu kaznu koju osiguranik treba da plati naručiocu usled kašnjenja robe u isporuci.
- (3) Pored odgovornosti za štete iz prethodnih stavova, predmet osiguranja su i sledeći troškovi:
- 1) Troškovi utvrđivanja uzroka, obima i visine štete koje je osiguranik snosio – troškovi utvrđivanja i procene štete padaju na teret osiguravača. Ovi troškovi su sastavni deo odštetnog zahteva.
  - 2) Troškovi sporova i pravnih radnji koje je preuzeo osiguranik u sporazumu sa osiguravačem radi odbrane od neosnovanih ili previsokih zahteva imaoca prava u vezi sa nastalom štetom.
  - 3) Stvarni troškovi spašavanja – dokumentovani troškovi eventualnog istovara, pretovara ili utovara na drugo prevozno sredstvo, uskladištenja, sortiranja i slično, u cilju izbegavanja daljeg oštećenja robe ili smanjenja već nastalih šteta na prevoženoj robi. Osiguravač nema obavezu naknade troškova klasifikacije i čišćenja oštećene robe, laboratorijskih ispitivanja, ponovnog pakovanja i slično ukoliko ove radnje nisu u funkciji izbegavanja daljeg oštećenja robe ili smanjenja već nastalih šteta na robi (ukoliko takvi troškovi ne potpadaju pod troškove spašavanja). Kao troškovi spašavanja priznaju se samo troškovi koji nastanu između mesta otpreme i mesta opredeljenja. Troškovi koji nastanu na mestu opredeljenja ne priznaju se kao troškovi spašavanja. Troškovi spašavanja nadoknađuju se iz osiguranja nezavisno od rezultata tj. uspeha preduzetih mera, ukoliko su preduzete u skladu s odredbama ugovora o osiguranju, po nalogu osiguravača ili na osnovu date saglasnosti osiguravača.
- 4) Dokumentovani troškovi uklanjanja i prevoza ostataka uništene robe u cilju čišćenja puta po naredbi nadležnih organa vlasti, a sve to u vezi odgovornosti Osiguranika iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ukoliko nije posebno ugovoreno upisivanjem odgovarajuće klauzule u polisu osiguranja, predmet osiguranja nisu odgovornost i troškovi u smislu stavova (1) i (3) ovog člana u slučajevima ugovaranja klauzula:
- 1) Klauzula GOS CMR 1 – Prevoz novih i polovnih vozila i mašina;
  - 2) Klauzula GOS CMR 2 – Prevoz duvana, cigareta, alkoholnih pića;
  - 3) Klauzula GOS CMR 3 – Osiguranje hladnjača, klimatizovanih vozila i cisterni;
  - 4) Klauzula GOS CMR 4 – Kvar rashladnog sistema;
  - 5) Klauzula GOS CMR 5 – Specijalni vangabaritni prevoz;
  - 6) Klauzula GOS CMR 6 – Utovar/istovar na prevozno sredstvo/sa prevoznog sredstva;
  - 7) Klauzula GOS CMR 7 – Ukidanje obavezne franšize;
  - 8) Klauzula GOS CMR 8 – Osiguranje od svih rizika;
  - 9) Klauzula GOS CMR 9 – Teritorijalno proširenje pokrića;
  - 10) Klauzula GOS CMR 10 – Osiguranje troškova uništenja oštećenog tereta;
  - 11) Klauzula GOS CMR 11 – Ugovaranje osiguranja sa kurirskom službom
  - 12) Klauzula GOS CMR 12 – Tegljači.
- (5) Prema ovim uslovima, predmet osiguranja nisu odgovornost i troškovi u smislu stavova (1) i (3) ovog člana u slučajevima:
- 1) prevoza koji se obavlja bez ugovora o prevozu ili sa ugovorom o prevozu koji nije zaključen u skladu sa odredbama CMR konvencije odnosno Zakona;
  - 2) prevoza koji nije izvršen kao deo registrovane delatnosti osiguranika;
  - 3) prevoza gotovog novca, vrednosnih papira svih vrsta, isprava, kartica za bankomate, kredita za mobilni i dokumenata;
  - 4) prevoza plemenitih metala (kovanih ili nekovanih, prerađenih ili neprerađenih), dragulja, dragog kamenja i proizvoda od plemenitih metala i dragog kamenja;
  - 5) prevoza poštanskih pošiljki u međunarodnom prevozu koji regulišu poštanski propisi i pošiljke brze pošte i paketne distribucije;
  - 6) prevoza već oštećenih stvari;
  - 7) prevoza muzejskih i umetničkih predmeta, numizmatičkih i filatelističkih zbirki, antikviteta, rariteta i sličnih stvari;
  - 8) posmrtnih ostataka;
  - 9) cveća;
  - 10) prevoz vozila koja vrši pauk ili šlep-služba.
- (6) Prema ovim uslovima, predmet osiguranja nije:
- 1) opšta odgovornost iz delatnosti osiguranika i
  - 2) odgovornost osiguranika za štete nastale prema trećim licima: za štete na imovini trećih lica, za štetu usled smrti/telesne povrede/oštećenja zdravlja trećih

- lica, za štete usled zagađivanja sredine (ekološke štete).
- (7) Prema ovim uslovima predmet osiguranja nije odgovornost osiguranika proizašla iz odredaba člana 7. stav 3, člana 11. stav 3, čl. 21, 38. i 40. CMR konvencije i čl. 60, 61. i 72. Zakona.
  - (8) Osiguravač nije obavezan da u slučaju kontejnerskog prevoza robe osiguraniku nadoknadi troškove oštećenja na samom kontejneru.
  - (9) Osiguravač nije obavezan da osiguraniku nadoknadi troškove oštećenja na transportnoj ambalaži poput paleta, kolica, nosača.

UTVRĐIVANJE ODGOVORNOSTI

Član 3.

- (1) Osiguravač će nadoknaditi sve iznose koje osiguranik treba da plati u smislu člana 2. ovih uslova, osim šteta nastalih usled uzroka navedenih u čl. 7. ovih uslova.
- (2) Prema ovim uslovima osiguranikova odgovornost utvrđuje se prema Zakonu o obligacionim odnosima, Zakonu u domaćem prevozu i, ako se radi o međunarodnom prevozu, prema odredbama CMR konvencije.
- (3) Osiguravač neće biti u obavezi da nadoknadi štetu ako je ona uzrokovana okolnostima – opštim razlozima – koje osiguranika oslobađaju odgovornosti u smislu odredaba Zakona (član 89) i CMR konvencije (član 17. stav 2), tj. usled:
  - 1) namerne ili nepažljive radnje lica ovlašćenog da raspolaže robom ili njegovim nalogom koji nije dat kao posledica greške osiguranika,
  - 2) svojstva ili mane same robe,
  - 3) uzroka koje osiguranik nije mogao predvideti, izbeći ili otkloniti i čije posledice nije mogao sprečiti.
- (4) Osiguranik se oslobađa odgovornosti, tj. ne postoji obaveza osiguravača da isplati naknadu iz osiguranja, ukoliko se pretpostavlja da je do potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja moglo doći, a naručilac prevoza ne dokaže suprotno, usled posebnih opasnosti u vezi s jednom od sledećih činjenica ili za više njih, u smislu čl. 90. i 92. Zakona odnosno člana 17. stav 4. i člana 18. CMR konvencije:
  - 1) upotreba otvorenog vozila nepokrivenog cirađom, ako je upotreba takvog vozila izričito ugovorena i naznačena u tovarnom listu;
  - 2) neupotreba ili upotreba loše ambalaže za robu koja je po svojoj prirodi podložna rasturu ili oštećenju ukoliko nije upakovana ili je loše upakovana;
  - 3) manipulacija, utovar, slaganje i istovar robe od strane pošiljaoca ili primaoca odnosno lica koja su radila na tim poslovima po nalogu pošiljaoca ili primaoca;
  - 4) prirodno svojstvo robe zbog kojeg je podložna potpunom ili delimičnom gubitku ili oštećenju (lomljenje, rđanje, truljenje, kaliranje, štetno dejstvo mraza i toplote, sušenje, curenje, normalan rastur, napad gamadi ili glodara);
  - 5) nedostatak, nepotpunost ili neispravnost oznaka ili brojeva koleta;

- 6) prevoz živih životinja.
- (5) Da bi se osiguranik oslobodio odgovornosti za štetu, treba:
  - 1) dokazati postojanje jednog od opštih razloga i uzročnu vezu između opšteg razloga (stav (3) ovog člana) i štete,
  - 2) ukazati na postojanje jedne od posebnih opasnosti (stav (4) ovog člana), pri čemu se uzročna veza pretpostavlja.
- (6) Osiguranik ne odgovara za štetu nastalu na opasnoj robi ako pri preuzimanju te robe na prevoz nije znao niti je mogao znati tačnu prirodu opasnosti koju predstavlja prevoz odnosne robe u smislu člana 94. Zakona odnosno člana 22. stav 1) CMR konvencije.

LICA ZA KOJA ODGOVARA OSIGURANIK

Član 4.

- (1) U smislu ovih uslova, osiguranik odgovara za činjenje i nečinjenje (propuste) svoga osoblja i svih drugih lica u njegovoj službi čije usluge koristi radi izvršenja prevoza, kao i za svoje sopstveno činjenje ili nečinjenje (propuste) kada ova lica obavljaju svoje dužnosti.

SUMA OSIGURANJA, LIMITI I PODLIMITI POKRIĆA

Član 5.

- (1) Osiguravač se obavezuje da će nadoknaditi, u okviru ugovorene sume osiguranja navedene u polisi, iznose za štete uzrokovane pojedinačnim štetnim događajem koje je osiguranik prema ovim uslovima obavezan da plati imaocu prava. Suma osiguranja umanjena za iznos ugovorene franšize je gornja granica osiguravačeve obaveze po jednom osiguranom slučaju i onda kada za štetu odgovara više lica čija je odgovornost pokrivena ovim osiguranjem.
- (2) Nezavisno od broja oštećenih, osiguravačeva nadoknada kod delimične ili totalne štete ograničena je po jednom štetnom događaju na:
  - 1) 8,33 SDR po kilogramu bruto težine oštećene ili izgubljene robe uvećano za pripadajuće troškove prevoza i carine, ako se prevoz obavlja uz primenu odredaba CMR konvencije, osim ako nije ugovoreno drugačije.
  - 2) 9,00 EUR (po srednjem kursu NBS na dan likvidacije štete) po kilogramu bruto težine oštećene ili izgubljene robe uvećano za pripadajuće troškove prevoza, ako se prevoz obavlja uz primenu odredaba Zakona, osim ako nije ugovoreno drugačije.
Troškovi prevoza i carine se nadoknađuju u potpunosti u slučaju potpunog gubitka, a u slučaju delimičnog gubitka proporcionalno, u odnosu na gubitak. Naknada navedenih troškova ne može biti veća od 20% fakturisane vrednosti robe, a ako ne postoji faktura, onda 20% vrednosti robe u mestu otpreme.
  - 3) U slučaju zakašnjenja u isporuci pošiljke robe, u visini stvarno pretrpljene štete (finansijskog

- gubitka) korisnika osiguranja na osnovu dokazne dokumentacije, a maksimalno do iznosa ugovorene odnosno fakturisane vozarine, u smislu člana 23. stav 5) CMR konvencije odnosno člana 96. stav 4) Zakona, i ne može se istovremeno isplatiti s nadoknadom za oštećenje ili gubitak stvari.
- (3) Odredbe iz stava (2) ovog člana primenjuju se i u slučajevima kada je između pošiljaoca i osiguranika ugovoren veći maksimalni iznos za svaki kilogram bruto težine po članu 24. CMR konvencije odnosno članu 98. Zakona ili iznosi od posebnog interesa za pošiljku i isporuku po članu 26. CMR konvencije kao i u slučajevima predviđenim članom 29. CMR konvencije.
- (4) Troškove iz člana 2. stav (3) tačke 1) i 2) osiguravač nadoknađuje i kada oni zajedno sa štetom premašuju iznos maksimalne odgovornosti (limita osiguravača).
- (5) Za troškove spasavanja i uklanjanja robe iz člana 2. stav (3) tačke 3) i 4) ovih uslova obaveza osiguravača za svaki pojedinačni štetni događaj jesu stvarni i nužni troškovi, maksimalno do iznosa trostruke ugovorene odnosno fakturisane vozarine, a sve to na osnovu dokazne dokumentacije koju je podneo osiguranik. Troškovi spašavanja ne mogu prelaziti vrednost robe koja se prevozi.
- (6) Visina štete se utvrđuje na sledeći način:
- 1) U slučaju potpunog ili delimičnog fizičkog gubitka pošiljke robe – u visini vrednosti cele odnosno izgubljenog dela pošiljke prema vrednosti koju je imala na tržištu u trenutku i u mestu otpreme, uvećano za pripadajuće troškove carine i prevoza a umanjeno za vrednost ostatka.
  - 2) U slučaju potpunog ili delimičnog oštećenja pošiljke robe – u visini razlike između tržišne vrednosti pošiljke koju je imala u neoštećenom stanju u trenutku i u mestu otpreme i one koju ima u oštećenom stanju, uvećano za pripadajuće troškove carine i prevoza. Ukoliko ne postoji tržišna vrednost robe, uzima se uobičajena vrednost robe iste vrste i istog kvaliteta koju je imala na tržištu u trenutku i u mestu otpreme.
  - 3) Ako se osiguravač i korisnik osiguranja ne mogu u slučaju oštećenja robe dogovoriti o procentu gubitka vrednosti, iznos naknade iz osiguranja će odgovarati iznosu računa popravke koja je bila neophodna za sanaciju štete koja je posledica odgovornosti prevoznika. Taj iznos obuhvata: vrednost novih/polovnih delova, vrednost potrošnog materijala i vrednost obavijenih radova.
- Visina štete ne može da prekorači limit osiguranja, u skladu sa stavom 2 ovog člana.
- (7) Odredbe iz stavova (1) i (2) ovoga člana primenjuju se i na najveći kumulativni iznos obaveze osiguravača tokom trajanja osiguranja, koji je posebno naveden u polisi.
- (8) Ako se tokom trajanja osiguranja prema ovim uslovima promeni iznos ograničenja odgovornosti prevoznika po kilogramu bruto težine prema pozitivnim propisima, smatraće se da je osiguranje zaključeno na iznose koji su vredeli na dan zaključenja osiguranja prema ovim uslovima.

- (9) Ako osiguranik želi da za pojedini prevoz pokrije svoju odgovornost i više od sume osiguranja navedene u polisi, uz posebnu saglasnost osiguravača on može zaključiti dopunsko osiguranje za konkretan prevoz i pritom platiti doplatu koju odredi osiguravač.
- (10) Ukoliko su po istoj polisi u prethodnom periodu isplaćeni iznosi koji zajedno sa novoutvrđenim iznosom obaveze premašuju ugovoreni limit pokriva naveden u polisi osiguranja, naknada za taj slučaj utvrđuje se u visini razlike ugovorenog limita i zbira prethodno isplaćenih iznosa.

OSIGURANI RIZICI

Član 6.

- (1) Osiguravač je obavezan da osiguraniku/korisniku prevoza nadoknadi sve iznose koji su osnovani i koje osiguranik treba da plati po osnovu prevozničke odgovornosti, ukoliko je osigurani slučaj nastao kao neposredna posledica:
- 1) saobraćajne nezgode (udes) prevoznog sredstva. Saobraćajna nezgoda je nezgoda koja se dogodila na putu ili je započeta na putu, u kojoj je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojoj je najmanje jedno lice poginulo ili je povređeno ili je nastala materijalna šteta usled: sudara dva vozila, udara vozila na objekat, izletanja/prevrtanja vozila, a povodom koje je obavljen uviđaj saobraćajne nezgode i sačinjen zapisnik policije koji je neophodno dostaviti;
  - 2) požara i/ili eksplozije (osim štete koja je nastala kao posledica samozapaljenja ili eksplozije same robe);
  - 3) provalne krađe, razbojničke krađe i krađe celog vozila sa robom (dokazana krađa). Ako osiguranik na bilo koji način sazna gde se nalaze ukradene stvari, dužan je da preduzme sve mere za njihov povraćaj i bez odlaganja o tome obavesti osiguravača. Provalna krađa je ukoliko počinilac provalom, upadom ili nekim drugim načinom savlađivanja većih prepreka uđe u zatvoren i/ili zaključan prostor na prevoznom sredstvu i ukrade teret ili prevozno sredstvo sa tovarom.

ISKLJUČENE ŠTETE

Član 7.

- (1) Iz osiguravajućeg pokriva isključeni su svi odštetni zahtevi koji nisu uzrokovani nastankom osiguranog slučaja, a kao neposredna posledica osiguranih rizika u skladu sa ovim uslovima.
- (2) Prema ovim uslovima, predmet osiguranja nisu odgovornost i troškovi u smislu člana 2. ovih uslova u slučajevima:
- 1) štete uzrokovane okolnostima koje osiguranika oslobađaju odgovornosti u smislu odredaba Zakona i CMR konvencije;
  - 2) prevoza ili opasnosti koji su navedeni u članu 2. stav (4) ovih uslova, a osiguranik se nije izričito dogovorio sa osiguravačem za njihovo pokriće;
  - 3) štete nastale neposredno ili posredno zbog namernog postupka ili grube nepažnje osiguranika ili njegovog

zakonskog zastupnika ili lica za čije postupke odgovara (ova odredba se ne odnosi na vozača i njegovog pratioca ako osiguranik za njihovu nameru ili grubu nepažnju nije znao i nije ih mogao sprečiti). Pod grubom nepažnjom se podrazumeva postupanje ili greška pri kojoj bi se nastanak štete morao pretpostaviti ili očekivati i prilikom čega je ugovarač osiguranja ili osiguranik znao, mogao ili trebalo da zna da će takvo postupanje ili greška uzrokovati štetu a da je bez opravdanih razloga smatrao da šteta neće nastati, ili eventualno da je bio saglasan sa nastankom štete, ili da je prema njenom nastanku bio ravnodušan;

- 4) štete nastale neposredno ili posredno zbog obavljanja prevoza pod dejstvom psihoaktivnih supstanci (alkohola, opojnih droga i sl.) od strane osiguranika ili lica za čije postupke osiguranik odgovara;
- 5) zbog nedostataka u konstrukciji i lošeg održavanja ili neurednog opsluživanja vozila (utovar tereta neispravnim ili nepodobnim sredstvima, utovar tereta u vozilo koje nije ispravno ili prikladno).
Pod ispravnim vozilom se podrazumeva teretno vozilo koje je tehnički ispravno i za koje je izvršen tehnički pregled u rokovima predviđenim propisima države u kojoj je vozilo registrovano i koje ima važeće obavezno osiguranje od auto-odgovornosti. Ako je vozilo prilikom nekog udesa oštećeno, mora postojati potvrda o tehničkom pregledu izvršenom posle takvog udesa.
Pod prikladnim vozilom se podrazumeva vozilo koje ima potvrdu da je prikladno za transport, da ima prostor za transport robe koje je odeljeno od vozačke kabine, koje je u dobrom tehničkom stanju i koje je opremljeno svim sredstvima za fiksiranje i čuvanje prevožene robe koja sprečavaju odlivanje, ispadanje ili prevrtanje, sa funkcionalnim sistemom za zaključavanje na delu za prevoz robe i sigurnosnim sistemom (ako se ne radi o transportu na otvorenom vozilu).
Osiguranik je dužan da dokaže ispravnost i prikladnost vozila ako se to od njega zatraži;
- 6) štete nastale nakon fizičkog lagerovanja tereta u prevoznom sredstvu pre formalnog preuzimanja transporta, u skladu sa CMR konvencijom i Zakonom, u mestu utovara ili nakon što je završen transport u mestu istovara, ukoliko vozilo nije bilo u zatvorenom prostoru i/ili pod stalnim nadzorom;
- 7) prilikom prevoza stvari čija težina i gabarit prelaze utvrđena ograničenja vozila i puta;
- 8) štete uzrokovane metodom utovara koji je suprotan nacionalnim propisima ili nije u skladu sa dozvolom nadležnih organa;
- 9) štete na robu nastale kao posledica neispunjenja ugovorenog roka prevoza, ako je on kraći nego što je to uobičajeno za takvu vrstu pošiljke na toj relaciji, a do štete je došlo usled zakašnjenja u isporuci;
- 10) štete nastale na robu zbog toga što je osiguranik zaključio ugovor o prevozu ali nije preuzeo stvar na

prevoz, ili se naručiocu prevoza javio sa zakašnjenjem i time prekršio odredbe ugovora o prevozu, a šteta je nastala na pošiljci pre nego što je osiguranik preuzeo pošiljku.

- 11) odštete koje je osiguranik isplatio bez odobrenja osiguravača;
- 12) štete nastale zbog neodgovarajućeg pakovanja ili neispravnog slaganja robe;
- 13) štete nastale zbog mane ili prirodnih svojstava robe koja je predmet prevoza;
- 14) više sile;
- 15) štete nastale zbog isporuke robe neovlašćenom licu tj. licu koje prema tovarnom listu ili prema drugoj prevoznjoj ispravi nije ovlašćen primalac robe;
- 16) štete na pošiljkama koje su vlasništvo osiguranika, osiguranikovog supružnika, dece, drugog lica koje s njim živi u zajednici, vozača ili suvozača koji su vršili prevoz;
- 17) prevoz koji se obavlja za sopstvene potrebe;
- 18) misteriozni manjak robe, pod kojim se podrazumeva svaka razlika između količine robe navedene u prevoznom dokumentu i stvarno utvrđenog stanja prilikom predaje primaocu, a koja nije posledica provalne krađe ili kakvog drugog dokazanog fizičkog gubitka;
- 19) zastarela potraživanja – osiguravač neće nadoknaditi osiguraniku odštete koje je ovaj isplatio bez saglasnosti osiguravača nakon isteka roka zastarelosti.
- 20) štete nastale kao posledica sanitarnih, dezinfekcionih i sličnih mera koje su preduzeli nadležni organi država kroz koje se transport vrši;
- 21) štete nastale kao posledica radnji državnih vlasti, zarobljavanja, zaplene ili pokušaja izvršenja tih radnji;
- 22) štete uzrokovane nepridržavanjem osiguranika i/ili njegovog vozača javnopравниh, međunarodnih, nacionalnih ili lokalnih propisa u vreme prevoza (nedozvoljeni prevoz, narušavanje embarga, prevoz ilegalaca, nepoštovanje geografskih granica iz dozvole za prevoz, nepoštovanje međunarodnih pravila i akata za prevoz određenih vrsta tereta itd);
- 23) štete nastale zbog ratnih rizika ili ratnih operacija i ratu sličnih događaja, bez obzira na to da li je rat objavljen ili nije, zbog sabotaže, štrajka, revolucije, ustanka, građanskih nemira, povrede blokade, konfiskacije, zaplene i sličnih događaja;
- 24) štete na robu nastale kao direktna ili indirektna posledica terorističkog akta ili pokušaja sprečavanja odnosno suzbijanja terorističkog akta. Terorističkim aktom smatra se svaki akt koji ugrožava ljudski život, pokretnu odnosno nepokretnu imovinu ili infrastrukturu, i to silom, nasiljem ili pretnjom, koji je izveden iz političkih, verskih, ideoloških i sličnih namera i ima za cilj da utiče na vladu neke države ili zastraši javnost ili neki njen deo, ili ako ima takvo dejstvo. Terorističkim aktom smatra se akt koji je izveden samostalno, kao i akt koji je izveden u vezi sa bilo kojom organizacijom ili vlašću;

- 25) štete nastale zbog prevoza u otvorenim vozilima robe koja nije podesna za takav prevoz;
- 26) prevoz otvorenim prevoznim sredstvom (bez obzira na to da li je to uobičajeni način prevoza tereta), ako dogovor o korišćenju otvorenog prevoznog sredstva nije izričito naveden u tovarnom listu;
- 27) štete pri vuči drugih vozila ili predmeta;
- 28) štete nastale zbog toga što transportni, carinski i drugi dokumenti nedostaju, nedovoljni su, neodgovarajući, izgubljeni ili korišćeni nepravilno, kao i zbog gubitka ili netačnog korišćenja dokumenata navedenih u tovarnom listu;
- 29) za PDV, akcize i ostale troškove koji se duguju u smislu člana 24. stav 4. CMR konvencije i člana 44. Zakona;
- 30) nepopunjene rubrike u tovarnom listu;
- 31) štete nastale prevozom putevima koji su zabranjeni za korišćenje, prevozom po terenu koji nema asfaltirane puteve, prevozom trajektom čija je propisana nosivost manja od bruto težine vozila;
- 32) štete koje se javljaju u vidu gubitka vozarine i štete koje su na bilo koji način povezane s novčanim kaznama i sl.;
- 33) štete uzrokovane razlikama u načinu brojanja ili merenja, izuzev u slučaju kada postoji dokument o zvaničnom merenju;
- 34) štete na bilo koji način povezane sa sprovođenjem postupaka u vezi s Carnet TIR-om;
- 35) prirodnih katastrofa i nepogoda (pomeranja tla, vulkanskih erupcija, poplava, tomada, groma, snežnih lavina, odronjavanja, klizanja tla i slično);
- 36) štete nastale zbog nuklearne eksplozije i zračenja radioaktivnih proizvoda ili radioaktivnih otpadaka;
- 37) postojanja odnosno delovanja atomske energije (probojne radijacije i/ili radioaktivnog zagađenja).
Osiguranje po ovim uslovima ne pokriva gubitak, oštećenje, odgovornost ili troškove koji su neposredno ili posredno nastali zbog, ili doprinose im, ili proizilaze iz: jonizujućeg zračenja ili kontaminacije radioaktivnošću iz bilo kog nuklearnog goriva ili iz bilo kakvih nuklearnih otpadaka ili sagorevanja nuklearnog goriva; radioaktivne, toksične, eksplozivne ili kontaminirajuće osobine nuklearne instalacije, reaktora ili drugog nuklearnog uređaja ili njegovog nuklearnog sastavnog dela; oružja ili uređaja koji koristi atomsko ili nuklearno cepanje i/ili fuziju ili drugu sličnu reakciju ili radioaktivnu silu ili stvar; radioaktivnih, toksičnih, eksplozivnih ili drugih opasnih kontaminirajućih osobina radioaktivne materije (isključenje ne obuhvata radioaktivne izotope, osim nuklearnog goriva, kada se ti izotopi pripremaju, prevoze, skladište ili koriste u komercijalne, poljoprivredne, medicinske, naučne ili druge mirnojubive svrhe); hemijskog, biološkog, biohemijskog ili elektromagnetnog oružja; korišćenja računara, računarskog sistema, računarskog softvera, računarskog virusa, ili procesa ili drugog elektronskog sistema, kao sredstva za stvaranje štete, ili operacija sa njima;
- 38) zbog obaveza iz ugovora o prevozu ili obaveza iz drugog ugovora ko je premašuje zakonske propise o odgovornosti;
- 39) osiguravač nema obavezu isplate naknade za štete nastale u međunarodnom drumskom saobraćaju, odnosno za prevoz zaključen u skladu sa odredbama CMR konvencije ukoliko je ugovorom o osiguranju ugovoreno teritorijalno pokriva za Republiku Srbiju;
- 40) dok vozilom upravlja lice koje nema odgovarajuću vozačku dozvolu za upravljanje tom vrstom vozila. Smatra se da lice nema odgovarajuću vozačku dozvolu kada vozilom upravlja u vreme za koje su mu vozačku dozvolu privremeno oduzela ili zadržala nadležna tela, kao i ako nije produžena po isteku roka važnosti;
- 41) štete koja nastane za vreme dok je od prevoznika angažovano lice upravljalo vozilom pod uticajem alkohola, droga ili drugih narkotika. Prema ovim uslovima, smatra se da je lice pod uticajem alkohola ako se analizom krvi ili drugom metodom merenja koncentracije alkohola utvrdi alkohol u krvi veći od zakonom dozvoljene granice ili ako to lice odbije da se podvrgne ispitivanju svoje alkoholisanosti posle nezgode. Prema ovim uslovima, smatra se da je lice pod uticajem narkotika ako se stručnim pregledom utvrde znaci poremećenosti zbog upotrebe droge ili drugih narkotika ili ako to lice odbije da se podvrgne ispitivanju uticaja narkotika posle nezgode;
- 42) prekoračenja dozvoljenog vremena za bezbednu vožnju, ukoliko postoji uzročna veza između štetnog događaja i kršenja propisa;
- 43) štete zbog provalne krađe, razbojničke krađe i krađe celog vozila sa robom (stvarima) i to:
1. ako vozilo nije bilo parkirano na organizovanom, uređenom i osvetljenom parkingu pod nadzorom vozača ili njegovog pratioca;
  2. ako vozilo nije bilo parkirano u zaključanoj garaži ili ograđenom, zaključanom i osvetljenom dvorištu ili parkingu sa dvadesetčetvorčasovnim obezbeđenjem, ukoliko se vozilo ostavlja bez nadzora vozača ili njegovog pratioca;
  3. ako vozilo u trenutku nastanka štetnog događaja nije bilo parkirano na organizovanom, uređenom i osvetljenom parkingu sa dvadesetčetvorčasovnom čuvarskom službom (nadzorom), u slučaju da se prevozi neka od sledećih vrsta robe: duvan, cigarete, alkoholna pića, auto-gume, računari i računarska oprema, video-oprema, televizori, mobilni telefoni, kozmetički proizvodi, parfemi i sl, metal (bakar, aluminijum...);
  4. ako za vreme snabdevanja vozila gorivom vozač nije sve vreme bio u neposrednoj blizini vozila, ako vozilo nije bilo zaključano i pod nadzorom vozača ili njegovog pratioca kada se zaustavljalo u svrhu koja nije utovar, istovar ili točenje goriva;

5. ako poluprikolice za vreme parkiranja nisu spojene sa tegljačem;
  6. ako kod krađe celog vozila sa robom osiguranik prilikom prijave štetnog događaja osiguravaču na uvid i proveru ne dostavi sve originalne ključeve vozila;
  7. ako je vozilo bilo parkirano i napušteno zbog razloga koje nisu povezani sa obavezama koje se odnose na ugovor o transportu ili proističu iz propisa o transportu i zaštiti od nesreće u saobraćaju;
  8. ako je vozilo bilo parkirano na mestu koje se ne nalazi na direktnoj ili uobičajenoj transportnoj trasi između mesta utovara i mesta istovara;
  9. ako je vozilo bilo voženo drumovima koji se ne nalaze na direktnoj ili uobičajenoj transportnoj trasi između mesta utovara i mesta istovara, a postoji uzročna veza između štetnog događaja i takvog postupka osiguranika/vozača;
  10. ako je vozilo bilo parkirano na zabačenom mestu i/ili na otvorenom saobraćajnom putu ili na nekom drugom mestu koji ne predstavlja zvanični parking za teretna vozila.
- 44) U slučaju da se pokrićem koje se pruža ovom polisom krše sankcije, zabrane, restrikcije, izvozne i/ili kontrole razmene koje nameću Evropska unija, Ujedinjeno Kraljevstvo, Ujedinjene nacije ili Sjedinjene Američke Države, obim pokrića koji se pruža ovom polisom biće limitiran do nivoa koji je potreban za izbegavanje kršenja pomenutih sankcija, zabrana, restrikcija, izvoznih i/ili kontrola razmene.

IDENTIFIKACIJA PREVOZNOG SREDSTVA

Član 8.

- (1) Osiguranje zaključeno po ovim uslovima važi samo za prevoz pošiljaka robe izvršen vozilom čija su vrsta, nosivost, registarske oznake i druge identifikacione oznake (broj šasije itd.) upisane u polisnu osiguranja ili njen prilog.
- (2) Osiguranje se odnosi i na prevoz drugim vozilom istog tipa koje osiguranik koristi umesto prevoznog sredstva koje u vreme transporta nije u voznom stanju ili se nalazi na popravci, ali uz blagovremenu prijavu i priložene dokaze.
- (3) U slučaju ulaska novih vozila u osiguranikov vozni park, pokriće se za njih pruža od trenutka kada se takva vozila posebno prijave u osiguranje, kada se i za njih dostavi neophodna dokumentacija (kopije saobraćajnih dozvola) i kada se uključe u obračun premije u skladu s odredbama ovih uslova i/ili sistema premija za ovu vrstu osiguranja.

VREME TRAJANJA OSIGURANJA

Član 9.

- (1) Osiguravač je u obavezi samo ako osigurani slučaj nastane za vreme trajanja osiguranja.
- (2) Osigurani slučaj koji je nastao za vreme trajanja osiguranja, a čiji je uzrok nastao u vreme koje je prethodilo zaključenju

ugovora o osiguranju ili u vreme kada je osiguranje prekinuto, pokriven je osiguranjem samo ako ugovaraču osiguranja ili osiguraniku do početka osiguranja ili ponovnog početka osiguranja nije bio poznat ili nije mogao biti poznat uzrok zbog koga je nastao osigurani slučaj.

POČETAK I PRESTANAK OBAVEZE OSIGURAVAČA

Član 10.

- (1) Ugovor o osiguranju je zaključen kada ugovarač osiguranja i osiguravač potpišu polisnu osiguranja. Ovi uslovi zajedno sa polisom osiguranja i svim njenim prilogima čine ugovor o osiguranju.
- (2) U slučaju neslaganja neke odredbe ovih uslova i neke odredbe polise primeniće se odredba polise, a u slučaju neslaganja neke štampane odredbe polise i neke njene rukopisne odredbe primeniće se rukopisna odredba polise.
- (3) Osiguranje prema ovim uslovima zaključuje se na period od jedne godine, ako se ne ugovori drugačije.
- (4) Obaveza osiguravača iz osiguranja počinje, ako se ne ugovori drugačije, po isteku dvadeset četvrtog časa dana koji je u polisi označen kao početak osiguranja, ukoliko je do tog dana plaćena premija, a inače po isteku dvadeset četvrtog časa dana uplate premije.
- (5) Ako je ugovoreno plaćanje premije u određenim rokovima, obaveza osiguravača počinje po isteku dvadeset četvrtog časa dana koji je u polisi osiguranja označen kao početak trajanja osiguranja ako je do tada plaćena prva rata premije, a inače po isteku dvadeset četvrtog časa dana kada je plaćena prva rata premije.
- (6) Obaveza osiguravača prestaje istekom dvadeset četvrtog časa dana koji je u polisi označen kao dan isteka osiguranja.
- (7) Ugovor o osiguranju prestaje da proizvodi pravno dejstvo u sledećim situacijama:
  - 1) pismenom saglasnošću obeju ugovornih strana, sa rokom naznačenim na toj saglasnosti (sporazumni raskid ugovora o osiguranju);
  - 2) odjavom, otuđenjem, uništenjem, tehničkom neispravnošću vozila ili prestankom obavljanja prevozničke delatnosti. Ugovor o osiguranju prestaje u 24.00 sata dana prijema obrazloženog i dokumentovanog pismenog zahteva ugovarača osiguranja;
  - 3) ako ugovarač osiguranja premiju osiguranja koja je dospela na naplatu ne plati po dospelosti, niti to učini drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje po isteku roka od 30 dana od dana kada je ugovaraču osiguranja uručena opomena za plaćanje premije sa obaveštenjem o dospelosti premije, s tim što taj rok ne može isteći pre nego što protekne 30 dana od dana dospelosti premije osiguranja na plaćanje.
- (8) U slučaju raskida ugovora o osiguranju ili prestanka njegovog dejstva pre isteka roka na koji je zaključen,

osiguravač će stornirati neiskorišćeni deo premije osiguranja tako što će obračunati stvarnu premiju po principu pro-rata temporis (obračun premije prema broju dana osiguranja).

- (9) Ukoliko je do dana prestanka ugovora o osiguranju nastao osigurani slučaj, osiguravač ima pravo da zadrži celu godišnju premiju.

PERIOD POKRIĆA

Član 11.

- (1) Ovim osiguranjem pokrivena je odgovornost osiguranika tokom perioda pokrića, pod kojim se podrazumeva period od momenta preuzimanja robe od pošiljaoca do momenta njene predaje primaocu.
- (2) Ako pošiljalac utovaruje robu u prevozno sredstvo osiguranika, momentom preuzimanja robe smatra se završetak utovara cele pošiljke.
- (3) Ako primalac istovaruje robu sa prevoznog sredstva osiguranika, momentom predaje robe smatra se početak istovara pošiljke.
- (4) Ukoliko robu utovaruju odnosno istovaruju radnici i tehnička sredstva osiguranika ili neka druga lica po njegovom nalogu, momenat preuzimanja odnosno predaje tereta su početak utovara odnosno završetak istovara.
Ovaj rizik može biti pokriven samo ukoliko se to posebno ugovori Klauzulom GOS CMR 6 – Utovar na prevozno sredstvo/istovar sa prevoznog sredstva.
- (5) Predajom pošiljke na čuvanje javnom skladištu ili drugom licu, kada to objektivne okolnosti zahtevaju, ovo osiguranje se prekida za sve vreme trajanja uskladištenja.

OBAVEZE OSIGURANIKA

Član 12.

- (1) Osiguranik je obavezan da prilikom zaključenja ugovora o osiguranju osiguravaču pruži podatke o prevoznom sredstvu (vrsta i namena vozila (cisterna/hladnjača, prevoz automobila), nosivost i registarske oznake), koji se unose u polisu osiguranja.
- (2) Svaku promenu podataka o prevoznom sredstvu osiguranik je obavezan da odmah pismeno prijavi osiguravaču, a osiguravač će o prijavljenoj promeni izdati aneks uz polisu osiguranja.
- (3) Osiguranik je obavezan da s pažnjom savesnog privrednika vodi računa o sledećem:
  - 1) da svaki angažovani vozač poseduje vozačku dozvolu koja važi u svim državama kroz koje prolazi, za kategoriju u koju spada dotično vozilo i da, u slučaju prevoza opasne robe (opasnih stvari), bude osposobljen i da poseduje ovlašćenje za takav prevoz;
  - 2) ako zaposli novog vozača, da obezbedi da sa njim putuje iskusen pratilac;
  - 3) u međunarodnom prevozu, o poziciji vozila mora se redovno izveštavati dispečer ukoliko nema satelitskog

praćenja vozila, kao i o svakom neplaniranom zaustavljanju usled bilo kakvih okolnosti;

- 4) da je vozač vozila u dobrom fizičkom i psihičkom stanju radi bezbednog obavljanja planiranog prevoza;
  - 5) da je vozač upoznat sa nalogom za utovar i da je provereno da li ga razume, kao i da bude siguran da vozač prati instrukcije iz naloga;
  - 6) da se vozilo sa opremom i priborom nalazi u stanju koje obezbeđuje siguran rad i bezbednost za saobraćaj i da je pored toga osposobljeno i opremljeno za prijem i prevoz odgovarajuće robe (stvari);
  - 7) da neprekidno kontroliše tehničko stanje prevoznog sredstva u eksploataciji;
  - 8) da vodi urednu dokumentaciju o svakom prevoznom sredstvu kao i da nastale tehničke nedostatke odmah otkloni;
  - 9) da ima jasno definisane protokole i procedure za proveru vozila i redovne kontrole uslova pod kojima se roba prevozi;
  - 10) da preuzima sve mere nadzora i obezbeđenja utovarenog prevoznog sredstva pri izvršavanju carinskih obaveza i čekanju na istovar, a posebno da su za potrebe prekida vožnje tačno odabrana mesta za pauze, tj. mesta za koje ima pouzdane informacije da su bezbedna (npr. IRU lista parkinga).
- (4) Osiguranik je pre utovara obavezan :
- 1) da se prijavi kod pošiljaoca (prijava dolaska);
  - 2) da poštuje sva uputstva za kretanje u prostoru pošiljaoca;
  - 3) da postavi i pripremi vozilo za utovar prema uputstvima pošiljaoca;
  - 4) da vodi i kontroliše postupak utovara (kontrola količine, pravilnost utovara i slaganja tereta, primernost pakovanja);
  - 5) da obezbedi teret na vozilu (vezivanje, fiksiranje, sidrenje itd.);
  - 6) da zatvori prostor za utovar i pripremi vozilo za vožnju;
  - 7) da sprovede količinsko i kvalitativno preuzimanje tereta i to potvrdi svojim potpisom na tovarnom listu;
  - 8) da pošiljaocu skrene pažnju na greške u pakovanju ili slaganju, ili na druge vidljive nedostatke na teretu, da zatraži otklanjanje tih grešaka ili da odbije preuzimanje tereta koji ne zadovoljava uslove ili norme. Ukoliko pošiljalac ne uzme u obzir njegove zahteve za otklanjanje grešaka, osiguranik mora o tome obavestiti nalogodavca pre napuštanja mesta utovara. Ukoliko nalogodavac insistira na izvođenju prevoza, vozač mora upisati svoje rezervacije u tovarni list i tražiti potpis/overu pošiljaoca;
  - 9) da izričito zatraži da pošiljalac potpiše pismeni nalog da se dogovoreni transport obavi u otvorenom teretnom vozilu;
  - 10) da navede napomenu u tovarnom listu ili nekom drugom transportnom dokumentu ukoliko nije bio prisutan ili ukoliko nije mogao da prekontroliše stanje poslate pošiljke, kao i broj utovarenih jedinica ili paketa koji se navodi u propratnoj dokumentaciji;

- 11) da, ako se na prevoz prima oštećena stvar, to konstatuje zajedno sa pošiljaocem ili da ovaj podatak unese u tovarni list.
- (5) Osiguranik je obavezan da tokom vožnje:
- 1) poštuje sve propise: saobraćajne, o trajanju vožnje i odmora;
  - 2) u vreme odmora proverava stanje i stabilnost tereta i stanje i stabilnost vozila.

OBAVEZE OSIGURANIKA NAKON NASTANKA OSIGURANOG SLUČAJA

Član 13.

- (1) Osiguranik je dužan da obavesti osiguravača o: događaju koji bi mogao da dovede do odštetnog zahteva korisnika osiguranja, nastanku osiguranog slučaja i o podnesenom zahtevu za naknadu štete najkasnije u roku od tri dana od saznanja i da postupi po njegovim uputstvima.
- (2) Osiguranik ili lice koje je on ovlastio mora svaku vidljivu štetu koja je prema ovim uslovima pokrivena osiguranjem pre njene predaje fotografisati i zapisnički utvrditi na uobičajen način zajedno s korisnikom prevoza i/ili primaocem. Ako se vozač ne slaže sa konstatacijama, dužan je da o tome odmah obavesti prevoznika (špeditera) i vlasnika robe.
- (3) Osiguranik ne sme da promeni stanje oštećene robe do dolaska predstavnika osiguravača i/ili havarijskog komesara ili da na drugi način onemoguću uvid u štetu.
- (4) Osiguranik je obavezan da preduzme sve razumne i neophodne mere u cilju sprečavanja nastanka štete, a ukoliko je ona nastala, sve neophodne mere u cilju smanjenja odnosno sprečavanja daljeg uvećavanja štete.
- (5) Osiguranik je dužan da obavesti osiguravača i onda kada zahtev za naknadu štete protiv njega bude pokrenut preko suda, kada bude stavljen u pritvor i kada bude poveljen postupak za osiguranje dokaza.
- (6) Ako je sproveden uvid, podignuta optužnica ili donesena odluka o kaznenom postupku, osiguranik je dužan o tome odmah obavestiti osiguravača, pa i onda kada je već prijavio nastanak štetnog događaja. Takođe je dužan da dostavi nalaz merodavnog tela u vezi s nastalim štetnim događajem.
- (7) Kod nastanka osiguranog slučaja, ako se radi o provalnoj krađi, otimačini ili drugom krivičnom delu, osiguranik je obavezan da bez odlaganja takav slučaj prijavi policiji.
- (8) Osiguranik nije ovlašćen da se bez prethodne saglasnosti osiguravača izjašnjava o zahtevu za naknadu štete, a posebno da ga prizna potpuno ili delimično, da se o zahtevu o naknadi štete nagodi ili da izvrši isplatu, osim ako se prema činjeničnom stanju nije moglo odbiti priznanje, nagodba ili isplata a da se time ne učini očigledna nepravda. Ako je osiguranik u zabludi smatrao da postoji njegova odgovornost ili da su ispravno utvrđene činjenice, to ga neće opravdati.
- (9) Osiguranik mora da pre eventualnog priznanja svoje obaveze zatraži saglasnost osiguravača i da se pridržava uputstava koja u vezi sa tim dobije od osiguravača.

Gornja odredba primenjivaće se i kada je odgovornost osiguranika utvrđena i u sudskom sporu o kojem osiguranik nije blagovremeno obavestio osiguravača, čime je onemogućio mešanje u spor i uticanje na ishod spora.

- (10) Ako oštećeni podnese tužbu za naknadu štete protiv osiguranika, osiguranik je dužan da dostavi osiguravaču sudski poziv ili tužbu i sve spise u vezi sa štetnim događajem i zahtevom za naknadu štete kao i da vođenje spora prepusti osiguravaču.
- (11) Ako se osiguranik protivi predlogu osiguravača da se zahtev za naknadu štete reši nagodbom, osiguravač nije dužan da plati višak naknade, kamata i troškova koji su zbog toga nastali.
- (12) Ako se oštećeni direktno obrati osiguravaču sa zahtevom za naknadu štete, osiguranik je dužan da osiguravaču pruži sve dokaze i podatke kojima raspolaže, a koji su nužni za utvrđivanje odgovornosti za učinjenu štetu i za ocenu osnovanosti zahteva, obima i visine štete.
- (13) Ako se osiguranik ne drži obaveza iz ovog člana, snosiće štetne posledice koje zbog toga nastanu, osim ako bi one nastale i da se držao obaveza.

OBAVEZE OSIGURAVAČA NAKON ZAHTEVA KORISNIKA OSIGURANJA

Član 14.

- (1) U vezi sa zahtevom za naknadu štete koji podnese imalac prava, osiguravač je u obavezi da:
  - 1) zajedno s osiguranikom preduzme odbranu od neosnovanih ili preteranih zahteva za naknadu štete (Pravna zaštita – član 15);
  - 2) udovolji osnovanim zahtevima za naknadu štete (Naknada štete – član 16);
  - 3) nadoknadi troškove sudskog postupka (Naknada troškova štete – član 17)

PRAVNA ZAŠTITA

Član 15.

- (1) Obaveza osiguravača u pružanju pravne zaštite obuhvata:
  - 1) ispitivanje osiguranikove odgovornosti za nastalu štetu;
  - 2) vođenje spora u osiguranikovo ime ako oštećeni ostvaruje pravo na naknadu štete u parničnom postupku;
  - 3) davanje u osiguranikovo ime svih izjava koje smatra korisnim za zadovoljenje ili odbranu od neosnovanog ili preteranog zahteva za naknadu štete.
- (2) Uz saglasnost i uputstva osiguravača vođenje spora se može poveriti osiguraniku, koji je tada dužan da se drži uputstava i naloga osiguravača u pogledu vođenja postupka u parnici.
- (3) Osiguravač može preuzeti vođenje parnice ili stupiti na mesto osiguranika.
- (4) Osiguravač je ovlašćen da odbije vođenje spora ili da prepusti vođenje spora osiguraniku ako oceni da nema

- više mesta za pružanje pravne zaštite s obzirom na odnos iznosa zahteva za naknadu štete i iznosa sume osiguranja.
- (5) Ako osiguravač na ime naknade štete isplati sumu osiguranja pre pokretanja spora, prestaje i njegova obaveza pravne zaštite.

NAKNADA ŠTETE

Član 16.

- (1) Nakon utvrđivanja postojanja odgovornosti osiguranika, obaveze za naknadu iz osiguranja i njenog iznosa, osiguravač je dužan da u roku od 14 dana od dana prijema zahteva sa svim potrebnim dokumentima i dokazima isplati naknadu iz osiguranja osiguraniku ili podnosiocu odštetnog zahteva.
- (2) Naknada iz osiguranja obračunava se i isplaćuje u domicilnoj valuti prema mestu plaćanja naknade.
- (3) Kada elementi koji služe za osnovu obračuna naknade nisu izraženi u valuti države u kojoj se traži plaćanje, obračun se vrši prema dnevnom kursu i mestu plaćanja naknade, saglasno članu 27. stav 2. CMR konvencije.
- (4) Osiguravač isplaćuje naknadu iz osiguranja na osnovu:
  - 1) priznanja koje je dao ili odobrio;
  - 2) nagodbe koju je zaključio ili odobrio;
  - 3) sudske odluke.
- (5) Osiguravač je ovlašćen da na ime naknade osiguraniku isplati deo ili celu sumu osiguranja, pa se u tom slučaju oslobađa svih obaveza i postupaka u vezi s osiguranim slučajem.
- (6) Osiguravač saraduje u deponovanju radi osiguranja naknade štete u skladu sa zakonskim propisima ili sudskom odlukom, i to najviše do iznosa njegove obaveze za naknadu štete.
- (7) Visina i tip franšize određeni su u ovim uslovima i polisi, primenjuju se po jednom štetnom događaju uzimajući u obzir limit i podlimate pokrića u smislu člana 5. ovih uslova, a visina franšize se obračunava prema srednjem kursu NBS na dan likvidacije štete.

Obračunata šteta umanjuje se za učešće osiguranika u šteti u visini od 10%, min 50,00 EUR, ukoliko se ne ugovori drugačije ugovaranjem odgovarajuće klauzule.
- (8) Ako se ukupan obim i visina štete ne mogu utvrditi u razumnom roku, osiguravač je obavezan da na pismeni zahtev oštećenog isplati iznos nespornog dela svoje obaveze kao avans iznosa štete koji će naknadno biti utvrđen kao konačan.
- (9) U slučaju nastanka štete premija za ceo period osiguranja dospeva na naplatu odmah, bez obzira na to kako je bilo ugovoreno plaćanje – mesečno, kvartalno ili u celosti.
- (10) Ako po jednom štetnom događaju ima više oštećenih, nastale štete se bez obzira na broj oštećenih i/ili tovarnih listova za jedan prevoz nadoknađuju proporcionalno udelu njihovih zahteva ako svi zahtevi prelaze limit naknade iz osiguranja zaključenog prema ovim uslovima.
- (11) Osiguravač nije u obavezi da likvidira nijedan odštetni zahtev ako uz ostalu traženu dokumentaciju nije priložena verodostojna pismena isprava o preuzimanju pošiljke na prevoz (tovarni list).

- (12) Kod rizika krađe celog vozila s robom, osigurani slučaj nastaje po isteku roka od 30 dana od kada je vozilo s robom ukradeno, uz dokaz da nije pronađeno.

NADOKNADA TROŠKOVA SUDSKOG POSTUPKA

Član 17.

- (1) Osiguravač pokriva sve troškove parničnog postupka ako sam vodi spor ili ako je dao saglasnost osiguraniku na vođenje spora, pa i onda kada zahtev za naknadu štete nije bio osnovan.
- (2) Osiguravač plaća troškove braniocu u kaznenom postupku pokrenutom protiv osiguranika zbog događaja koji bi mogao imati za posledicu podnošenje zahteva za naknadu štete po osnovu odgovornosti pokrivena ovim osiguranjem, i to samo ako je obavešten o izboru branioca i ako je prihvatio da plaća troškove. Troškove kaznenog postupka i troškove zastupanja oštećenog osiguravač ne nadoknađuje.
- (3) Isplatom osigurane sume osiguravač se oslobađa daljih davanja na ime naknade i troškova po jednom osiguranom slučaju.

NEPOSREDNI ZAHTEV KORISNIKA OSIGURANJA

Član 18.

- (1) Ako oštećeno lice zahtev ili tužbu za naknadu štete podnese samo osiguravaču, osiguravač će o tome obavestiti osiguranika i pozvati ga da pruži sve potrebne podatke kako bi sam preduzeo mere za zaštitu svojih interesa.
- (2) Ako u slučaju iz prethodnog stava osiguravač odluči da isplati naknadu oštećenom u potpunosti ili delimično, dužan je da o tome obavesti osiguranika.
- (3) Oštećeni može zahtevati direktno od osiguravača naknadu štete za koju odgovara osiguranik, ali najviše do iznosa obaveze osiguravača.

PREMIJA OSIGURANJA

Član 19.

- (1) Za osiguranje prema ovim uslovima može se ugovoriti:
  - 1) fiksna godišnja premija po jednom vozilu u visini navedenoj u polisi, uvećana za pripadajući iznos poreza ili drugog sličnog davanja ako su taj porez ili davanje predviđeni zakonskim odredbama. Ova premija se odnosi na sopstvena vozila osiguranika;
  - 2) godišnja premija, u slučaju ugovaranja osiguranja sa kurirskom službom (Klauzula GOS CMR 11 – Ugovaranje osiguranja sa kurirskom službom).
- (2) U slučaju povećanja broja vozila primenjivaće se korekcija premije u skladu s odredbama premijskog sistema za ovu vrstu osiguranja uz primenu pro-rata temporis.

BONUS/MALUS

Član 20.

- (1) Prilikom obnove osiguranja, a na osnovu ostvarenog rezultata osiguranika, određuje se stepen umanjena premije – bonus, odnosno stepen uvećanja premije – malus.

UGOVARANJE DEVIZNE KLAUZULE

Član 21.

- (1) Ukoliko se posebno ugovori ugovorom o osiguranju (polisom) ili njegovim priložima, važe i sledeće odredbe o sumi osiguranja i premiji:
  - 1) Suma osiguranja ugovara se u dinarskoj protivvrednosti iznosa u EUR koji je iskazan u polisi. Suma osiguranja jednaka je dinarskoj protivvrednosti navedenog iznosa u EUR, obračunatoj po srednjem kursu NBS na dan likvidacije štete.
  - 2) Premija osiguranja se ugovara u dinarskoj protivvrednosti iznosa u EUR koji je iskazan u polisi. Premija osiguranja jednaka je dinarskoj protivvrednosti navedenog iznosa u EUR, obračunatoj po srednjem kursu NBS na dan plaćanja. Danom plaćanja smatra se datum kada su sredstva na ime premije osiguranja evidentirana na računu osiguravača.

DOKUMENTOVANJE ODŠETNOG ZAHTEVA

Član 22.

- (1) Osiguranik je u obavezi da zahtev za naknadu štete koji je primio od imaoča prava odmah dostavi osiguravaču i da mu priloži sva dokumenta potrebna za likvidaciju štete, i to:
  - 1) Precizan i obrazložen odštetni zahtev imaoča prava, specificiran po težini i vrednosti oštećene robe/tereta;
  - 2) prijavu štete (na propisanom obrascu osiguravača);
  - 3) originalnu prevoznu ispravu (prevoznikov zeleni ili primaočev plavi primerak CMR tovarnog lista, na kojem je primalac potvrdio prijem robe, ako je prijem izvršen, ili prevoznicu odnosno putni nalog) ili, izuzetno, njenu kopiju, uz izjavu osiguranika da će na zahtev osiguravača naknadno pribaviti original;
  - 4) nalog za utovar u kome su navedene posebne napomene za obavljanje prevoza od strane pošiljaoca;
  - 5) specifikaciju tereta kod zbirnih pošiljki;
  - 6) fakturu, otpremnicu, carinsku deklaraciju ili drugi dokument/dokaz o vrednosti pošiljke i iznosu troškova;
  - 7) ispis iz tahografa o funkcionisanju vozila i aktivnosti vozača za celo putovanje na kojem je došlo do štetnog događaja;
  - 8) termotraku – izvod iz termokinga;
  - 9) fakturu ili drugi dokument o iznosu vozarine;
  - 10) carinsku dokumentaciju;
  - 11) Original komisijskog zapisnika o utvrđivanju štete, sačinjen između prevoznika i imaoča u mestu isporuke koji su potpisali primalac robe i osiguranik,

odnosno zapisnik angažovanog predstavnika iz odgovarajuće branše ili havarijskog komesara;

- 12) originalne račune izvršenih usluga u cilju spašavanja robe od daljeg oštećenja ili drugih preduzetih mera;
  - 13) izjave vozača ili suvozača vozila osiguranika o nastanku štete, njenim uzrocima i obimu;
  - 14) zapisnik policije ili drugog nadležnog organa ukoliko su bili na uviđaju, a posebno u slučaju saobraćajne nezgode, eksplozije/požara i krađe;
  - 15) Fotografije u boji oštećenog tereta;
  - 16) Fotografije u boji parking mesta i prikaz lokacije na karti (maps.google.com, gps koordinate) ako je došlo do štete prilikom parkiranja;
  - 17) Packing liste;
  - 18) dokaze na osnovu kojih se može utvrditi postojanje odnosno nepostojanje odgovornosti osiguranika za nastalu štetu u smislu odredaba ovih uslova;
  - 19) ostala dokumenta i dokaze koje bi osiguravač mogao zatražiti u toku postupka likvidacije štete.
- (2) Nijedan odštetni zahtev neće se likvidirati bez priložene pismene isprave o preuzimanju pošiljke na prevoz (tovarni list).
  - (3) Izuzetno, u slučajevima kada osiguranik iz objektivnih razloga nije u mogućnosti da uz odštetni zahtev priloži i originalnu prevoznu ispravu jer je naručilac prevoza/imalac prava raspolaganja robom nije dostavio ili je odbio da to učini, osiguranik će dati odgovarajuću izjavu u tom smislu i priložiti fotokopiju ili svoj primerak prevozne isprave, ali uz obavezu da originalnu ispravu, tj. onu koja je pratila robu, ipak pribavi ukoliko to osiguravač bude izričito zahtevao u određenom momentu.

ZABRANA NETAČNOG PRIKAZIVANJA SADRŽAJA OVIH USLOVA KORISNICIMA PREVOZA

Član 23.

- (1) Ovim uslovima pokrivena je samo odgovornost drumskog vozača za štete na robu koju je preuzeo na prevoz.
- (2) Osiguranik je obavezan da na odgovarajući način, u skladu s trgovačkim običajima, vlasniku pošiljke da na znanje da ovim uslovima nije osigurana i sama pošiljka, tj. da prema ovim uslovima nije zaključeno osiguranje robe u prevozu (kargo osiguranje).
- (3) Ako osiguranik postupi suprotno odredbi iz prethodnog stava i vlasnika pošiljke dovede u zabludu da je ovim uslovima osigurana i pošiljka, osiguranik odgovara vlasniku pošiljke za sve obaveze koje nastanu iz takvog odnosa.

TERITORIJALNO VAŽENJE OSIGURANJA

Član 24.

- (1) Ako je ugovoreno osiguranje od odgovornosti prevoznika u domaćem prevozu, osiguravajuće pokriće odnosi se samo na osigurane slučajeve do kojih dođe na teritoriji Republike Srbije (bez Kosova i Metohije).
- (2) Ako je ugovoreno osiguranje od odgovornosti prevoznika u međunarodnom prevozu, osiguravajuće pokriće odnosi

- se samo na osigurane slučajeve do kojih dođe na teritoriji evropskih zemalja i evropskog dela evroazijskih zemalja.
- (3) Ako se posebno ugovori Klauzula GOS CMR 9 – Teritorijalno proširenje pokrića, osiguranje se u skladu sa ovim uslovima proširuje i na međunarodni prevoz koji se obavlja na teritoriji azijskog dela Turske i bivših članica SSSR iz azijskog regiona.
  - (4) Pokriće koje je prema ovim uslovima zaključeno za osiguranje odgovornosti drumskog vozara za štete na robu primljenoj u međunarodnom prevozu automatski pokriva i osiguranje drumskog vozara za štete na robu primljenoj u domaćem prevozu.

PROMENA VLASNIKA VOZILA UKLJUČENOG U OSIGURANJE PREMA OVIM USLOVIMA

Član 25.

- (1) U slučaju otuđenja vozila iz osiguranja zaključenog prema ovim uslovima, prava iz polise se ne prenose na novog vlasnika, osim ako se ne ugovori drugačije.
- (2) Ugovarač osiguranja ima pravo na povraćaj premije po sistemu pro-rata temporis za neiskorišćeno vreme trajanja osiguranja, pod uslovom da po polisi zaključenoj prema ovim uslovima nije imao štetnih događaja.

III ZAVRŠNE ODREDBE

PRENOS PRAVA I OBAVEZA

Član 26.

- (1) Prenos prava i obaveza iz ugovora o osiguranju može se izvršiti jedino uz izričitu pismenu saglasnost osiguravača.

PRIMENA OVIH USLOVA

Član 27.

- (1) Ugovorne strane smatraju merodavnim za međusobne odnose samo ono što je sadržano u ovim uslovima.
- (2) Ugovorne strane smatraju da usmeni dogovori koji nisu u skladu sa odredbama ovih uslova, ili su u suprotnosti sa njima, nisu merodavni za međusobne odnose, osim ako nisu sastavljeni u pismenom obliku kao dodatak polisi, pod uslovom da su taj dodatak potpisale obe ugovorne strane.
- (3) Za sve ono što nije uređeno odredbama ovih uslova a značajno je za međusobne odnose ugovornih strana, na odgovarajući način primenjuju se propisi Republike Srbije koji regulišu materiju koja je predmet ovoga osiguranja odnosno, ako se radi o međunarodnom prevozu, i odredbe Konvencije o ugovoru za međunarodni prevoz robe u drumskom saobraćaju (CMR).

REGRESNO PRAVO

Član 28.

- (1) Isplatom naknade iz osiguranja za nastalu štetu i troškove sva prava koja je osiguranik imao prema licima

odgovornim za njeno nastajanje prelaze na osiguravača, do visine isplaćenog iznosa.

- (2) Osiguranik je dužan da blagovremeno preduzme sve mere potrebne za obezbeđenje regresnog prava prema licima odgovornim za štetu i troškove.
- (3) Ukoliko usled grube nemarnosti osiguranika osiguravač bude u nemogućnosti da ostvari regresno pravo prema licu odgovornom za štetu, osiguravač ima pravo da smanji (ili ne isplati u celosti) naknadu iz osiguranja, srazmerno visini iznosa neostvarenog regresnog prava.

PROMENA ADRESE

Član 29.

- (1) Ugovarač osiguranja odnosno osiguranik dužan je da osiguravača na jedan od uobičajenih načina obavesti o promeni naziva i sedišta najkasnije u roku od 15 dana od dana nastale promene.
- (2) Ako ugovarač osiguranja odnosno osiguranik ne postupi po obavezi iz prethodnog stava, smatraće se da je uredno obavешten ako mu osiguravač preporučeno pismeno pošalje na naziv i adresu iz zaključenog ugovora o osiguranju.

REŠAVANJE SPORA

Član 30.

- (1) Sporove prema ovim uslovima stranke će rešavati dogovorom, putem arbitraže ili sudskim putem. U slučaju postupka pred sudom, nadležnost suda određuje se prema sedištu osiguravača.

KLAUZULE CMR

Član 31.

- (1) Sastavni deo i prilog ovih uslova čine:
  - Klauzula GOS CMR 1 – Prevoz novih i polovnih vozila i mašina;
  - Klauzula GOS CMR 2 – Prevoz duvana, cigareta, alkoholnih pića;
  - Klauzula GOS CMR 3 – Osiguranje hladnjača, klimatizovanih vozila i cisterni;
  - Klauzula GOS CMR 4 – Kvar rashladnog sistema;
  - Klauzula GOS CMR 5 – Specijalni vangabaritni prevoz;
  - Klauzula GOS CMR 6 – Utovar na prevozno sredstvo/ istovar sa prevoznog sredstva;
  - Klauzula GOS CMR 7 – Ukidanje obavezne franšize;
  - Klauzula GOS CMR 8 – Osiguranje od svih rizika;
  - Klauzula GOS CMR 9 – Teritorijalno proširenje pokrića;
  - Klauzula GOS CMR 10 – Osiguranje troškova uništenja oštećenog tereta;
  - Klauzula GOS CMR 11 – Ugovaranje osiguranja sa kurirskom službom;
  - Klauzula GOS CMR 12 – Tegljači.

Datum početka primene: 10.4.2018. godine.
